

Gymnázium, Dašická 1083, Pardubice

Školní vzdělávací program

Úspěšná příprava pro VŠ

DODATEK 1

K dokumentu č. j. GD511/2025

Platnost dokumentu od 1. 9. 2025
schválen Školskou radou

Mgr. Luděk Burian
ředitel školy

Přechodné ustanovení
pro 1. a 2. ročník čtyřletého studia pro školní rok 2025/26
a pro 2. ročník čtyřletého studia pro školní rok 2026/27

Já Mgr. Luděk Burian, ředitel Gymnázia, Pardubice, Dašická 1083, vydávám přechodné ustanovení pro 1. a 2. ročník čtyřletého studia platné od 1. září 2025 do 30. června 2026 a pro 2. ročník čtyřletého studia platné od 1. září 2026 do 30. června 2027.

Ve školním roce 2024/2025 proběhla pilotáž nového kompetenčního předmětu Evropa včera a dnes (EVD). Na základě revize předmětu a získaných zkušeností bude ve školním roce 2025/26 předmět vyučován s týdenní dotací 2 hodiny. Náplň učiva EVD integruje učivo z předmětů dějepis a zeměpis. Přesah do mezipředmětových vztahů především v oborech ZSV a angličtina zůstává zachován.

Učební plán

	1. FHJ	5. AB	6. AB 2. FH	7. AB 3. FH	8. AB 4. FH	Naše dotace (disponibilní hodiny)	Povinná dotace
Jazyk a jazyková komunikace							
Český jazyk a literatura	3	3	3	4	4	14 (2)	12
Cizí jazyk (A)	3	3	4	4	4	15 (3)	12
Další cizí jazyk (N,F,R)	3	3	3	3	3	12	12
Matematika a její aplikace							
Matematika	4	4	4	3	4	15 (5)	10
Člověk a společnost						46 (10)	36
Základy společenských věd	2	2	2	2	2		
Dějepis	1	2	2	2	2		
Člověk a příroda							
Zeměpis	1	2	2	0	2		
Fyzika	3	3	2	3	0		
Chemie	2,5	2,5	2,5	3	0		
Biologie	2,5	2,5	2,5	3	0		
Kompetenční výuka v oblasti Člověk a společnost a Člověk a příroda							
Evropa včera a dnes	2						
Informatika							
Informatika	2	2	2	0	0	4	4
Umění a kultura							
Estetická výchova hudební / výtvarná	2	2	2	0	0	4	4
Člověk a zdraví							
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	8	8
Volitelné vzdělávací aktivity							
Volitelný č. 1				2	2	14 (6)	8
Volitelný č. 2				2	2		
Volitelný č. 3					4		
Volitelný č. 4					2		
Disponibilní časová dotace						26	26
Celkem	33	33	33	33	33	132	132

Červeně označeno – vzdělávací obsah oborů dané vzdělávací oblasti musí být zařazen v příslušném ročníku (ročnících).

Volitelný č. 1–4 = semináře viz tabulka (str. 31) a případně další seminář podle zájmu žáků a možností učitelů

Evropa včera a dnes

Charakteristika předmětu Evropa včera a dnes – čtyřletý studijní cyklus

Předmět je koncipován jako integrace v rámci jedné vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Ta určuje rámec témat, která jsou dále integrovaná ze tří společenskovedních vzdělávacích oborů, mezi něž zařazujeme i geografii a její společenskou složku poznání:

- a) vzdělávací oblast – Člověk a společnost
- b) integrované vzdělávací obory: dějepis, geografie, základy společenských věd
- c) metoda výuky – kompetenční učení
- d) vyučovací jazyky – anglický, český

Témata vykazují přesah a dotek v rámci jednotlivých vzdělávacích oborů, jak je patrné z výstupů RVP uvedených níže. Výstupy se o sebe vzájemně opírají, a vytvářejí tak možnost uchopit téma interdisciplinárně. Přidanou hodnotou je tedy průnik disciplín. Navenek se integrovaný předmět opírá také o další blíže nespecifikované vzdělávací složky, jako je např. fyzická geografie, kartografie, statistika, výtvarná a hudební výchova (audiovizuální propojení), informatika a výpočetní technika atp. Výstupy z těchto vzdělávacích složek nejsou v tomto ŠVP uvedeny, a to pro zřehlednění situace. Lze je ovšem při podrobném naslechu ve třídě vnímat jako nedílné součásti vzdělávání v integrovaném předmětu.

V předmětu je umocněn důraz na komunikační strategie a jejich pěstování u žáků. Nácvik komunikačních strategií vyžaduje přípravu specifického prostředí pracovní dílny, která evokuje výrobní třídní firmu. Od zdárné komunikace se pak odvíjejí i další kompetence.

Integrace podporuje rozvoj vztahů ve třídě. Ty jsou klíčové pro rozvoj bezpečného klimatu školy a pro pěstování kvalitních vztahů mezi učiteli a žáky. Jde o prostředí sdílení a vzájemné podpory mezi všemi zúčastněnými aktéry.

Předmět je vyučován jako blok dvou hodin, a to v prvním ročníku Gymnázia. Dvě vyučovací jednotky – hodiny, tedy 2 x 45 minut umožňují vytvořit prostředí pracovní dílny, v níž se studenti skupinovou dynamikou ustavují do pracovních skupin, jimž je zadán dlouhodobý problémový úkol.

Předmět je koncipován jako povinný a dvě integrované vyučovací hodiny odpovídají jednotlivým výchovně-vzdělávacím oborům následujícím způsobem: Dějepis – 45 minut, Geografie – 45 minut. Tyto dvě složky jsou čerpány z povinné dotace dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Předmět je vyučován každý týden a je pevně zařazen do organizačního schématu – rozvrhu. V rozvrhu je předmět opatřen zkratkou EVD. Tandemová výuka zabezpečuje širokou plochu poznání a odbornosti v předmětu, tedy tak zvanou aprobovanost, a to s výrazným přesahem vědních oborů: historie, politologie, právo, filozofie,

sociologie, geografie, jazykověda, literatura, jazyk mateřský a jazyky druhé (angličtina, němčina, latina). Takto postavený učitelský tým poskytuje v součinnosti mnohem více, než pouhý součet; jde o součin poznatků, pracuje-li učitelská skupina v týmovém duchu a má-li na zřeteli následující kritéria: komunikace – koordinace – kooperace – kreativita.

Předmět je koncipován jako program pro rozvoj kompetencí, které jsou povinnou součástí RVP pro gymnázia. Kompetence z RVP jsou rozšířeny o další kompetence vyplývající z potřeb rozvoje společnosti a z možnosti školy rozvíjet žáky ve specifickém vzdělávacím prostředí, kterým je třídní výrobní firma.

Rozvoj klíčových kompetencí je primární, proto dochází k vytvoření nového předmětu za účelem položení důrazu na kompetenční rozvoj žáka. Klíčové kompetence jsou rozvíjeny na základě povinných výstupů z RVP pro jednotlivé vzdělávací složky (obory) a na učivo, které tyto výstupy reprezentují. Výstupy jsou zde chápány jako sekundární, zůstávají však ve statusu “povinné”. Terciálním obsahem předmětu je učivo – látka; je chápáno jako nepovinné či doporučené a je možné k němu přistupovat s jistou mírou volnosti. Učivo je reprezentováno spíše interdisciplinárním tématem, které průřezově prochází všemi vzdělávacími obory, jež tvoří integrální celek poznání.

Žák je v předmětu hodnocen škálou následujících hodnotících stupňů:

- a) N – nehodnocen: žák nebude na konci hodnotícího období hodnocen, pokud neodevzdá povinný obsah daný zadáním problémových úkolů; v takovém případě bude žák nucen předstoupit před komisi, aby doplnil nedostatky ve své práci (např. portfolio prací)
- b) 1 – výborně: žák se posunuje ve všech výše uvedených kompetencích, pracuje se zaujetím a odevzdává včas zadané úkoly; jeho práce ve skupině je přínosná – dokáže jasně a zřetelně definovat, která část společného úkolu je výsledkem jeho vlastní činnosti a dokáže ji zakomponovat do společné práce; společnou práci žák dokáže popsat z hlediska průběhu, volby strategií, představit hotový výrobek atp.; portfolio prací předkládá v požadované a úplné formě
- c) 2 – chvalitebný: žák s výtkami pracuje na společném úkolu; nedokáže srozumitelně komunikovat svůj výsledný produkt a nezařazuje se plně do společné tvorby; práce ve skupině je mírně ohrožena jeho nečinností a neaktivitou; portfolio prací předkládá s mírnými nedostatky
- d) 3 – dobrý: žák s většími výtkami pracuje na společném úkolu; výsledný produkt komunikuje s obtížemi a nezařazuje se dostatečně do společné tvorby; práce ve skupině je ohrožena jeho nečinností a neaktivitou; portfolio prací předkládá s vážnými nedostatky
- e) 4 – dostatečný: žák pracuje na společném úkolu minimálně; nedokáže komunikovat svůj výsledný produkt a nezařazuje se dostatečně do společné tvorby; práce ve skupině je do značné míry ohrožena jeho nečinností a neaktivitou; portfolio prací není dostatečně zpracováno

- f) 5 – nedostatečný: žák ve skupině nepracuje, nekomunikuje s ostatními členy skupiny a ohrožuje dosažení zdárného výsledku; některé složky společného úkolu žák nezvládl v časovém limitu a poškozuje pracovní skupinu; žák nedostatečně argumentuje při formulaci motivů své nečinnosti; při komisionálním přezkoušení žák nedostatečně prezentuje portfolio prací.

Vnitřní vybavenost a organizace předmětu odpovídá moderním potřebám vzdělávacího procesu a je dána následujícími charakteristikami:

- a) tandem – do jedné skupiny vstupuje tandem učitelů; učitel je průvodcem žáků a pracovních skupin a poskytuje plnou podporu z hlediska své aprobace a přesahu či doteku se svou druhou aprobací či oblastí svého osobního zájmu; učitel žáky vede inspiračně tak, aby jim ponechal svobodnou možnost zhostit se úkolu kreativně; učitel práci za žáky nevykonává, ale motivuje je; učitelský tandem je rozhodujícím arbitrem při hodnocení, jeho slovo odborného pedagogického pracovníka je závazné;
- b) jazyk – učitelský tandem dynamizuje pracovní prostředí v jazyce mateřském i globálním (anglickém); je vytvářen tlak na přepínání kódů, což žáky připravuje na prostředí pracovního trhu v širším okruhu než pouze v ČR; angličtina je chápána jako pracovní dorozumívací kód, nikoliv jako vyučovaný předmět;
- c) dislokovaná pracoviště – každá skupina má svou učebnu, kde se kmenově zdržuje při zadání a hodnocení tematického celku; je žádoucí, aby žáci pracovali na dislokovaných pracovištích, což jim umožní soustředit se plně na zpracování zadání, např. podcastové nahrávací studio; každé odborné dislokované pracoviště je organizováno pracovním řádem, s nímž jsou žáci srozuměni;
- d) skupinová dynamika – žáci pracují ve skupinách; seřazování a slučování do skupin je řízeno učitelským tandemem a je žádoucí, aby se všichni žáci mezi sebou prostrídali; jsou-li přítomni ti, kteří mají specifické vzdělávací potřeby, je jim umožněna individuální práce;
- e) dlouhodobost problémového úkolu – problémový úkol je zadán skupině jako dlouhodobý, zhruba na čtyři týdny; soustředěná práce skupiny, výsledek práce a jeho kvalita je dána správným time-managementem a efektivním rozdělením jednotlivých pracovních rolí;
- f) hodnocení – hodnocení po uplynutí časového intervalu pro jedno téma probíhá v hodnotícím panelu, v němž se všechny pracovní skupiny scházejí a představují svou práci ostatním; žáci se stávají hodnotiteli ostatních skupin, což je má přivést k reflexi svého vlastního výkonu; žáci se učí o hodnocení komunikovat;
- g) pomůcky – místnost je vybavena pomůckami a spotřebním materiálem; je zpřístupněna velká plocha pro realizaci plošných velkoformátových řešení.

Vzdělávací obsah předmětu je dán klíčovými kompetencemi, jež jsou rozvíjeny na povinných výstupech z RVP pro dané vzdělávací obory. Výstupy utvářejí interdisciplinární témata, která jsou číslována od 1 do 7. Každému tématu odpovídá zhruba měsíční hodinová dotace, tj. 8 hodin. Témata jsou chápána jako průřezová pro dané obory, nastavují tedy povinná průřezová témata uvedená v RVP pro gymnázia. Témata jsou strukturně zpracována tak, aby vždy bylo možno téma uchopit z perspektivy tří integrovaných oborů.

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Evropa včera a dnes

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	V předmětu Evropa včera a dnes naplňujeme klíčové kompetence takto:
KOMPETENCE K UČENÍ	Žák: • nabývá schopnosti sebereflektování vlastního posunu • objevuje osobní možnosti či zlepšování řešitelských taktik a strategií pro další rozvoj jednotlivce
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	Žák: • je postaven před problémový úkol, k němuž musí najít vhodné strategie řešení v omezeném časovém intervalu a za omezených výrobních prostředků • pěstuje svůj pracovní návyk a je orientován na zdárné vyřešení dané věci
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	Žák: • Rozvíjí komunikační strategie ve dvou jazycích, navíc ve skupinové práci • rozvíjí komunikační sdílení, diskusi, argumentaci, kritiku a sebe-kritické postoje k vlastním komunikačním principům
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	Žák: • skupinovou dynamikou rozvíjí schopnost přijímat druhého jako druhého na jedné straně a začlenit se do kolektivu se svými specifickými vlastnostmi; jde o inkluzivní princip potřebný pro podporu školního a třídního klimatu
KOMPETENCE K OBČANSTVÍ A UDRŽITELNOSTI	Žák: • se rozvíjí jako občan České republiky, jako nositel očekávaných vlastností vycházejících z žebříčku hodnot v západním civilizačním okruhu • je veden k práci s materiálem, který je omezen rozpočtem školy, je veden ke smysluplnému a efektivnímu, udržitelnému využívání výrobních prostředků a prostředků ke vzdělávání a osobnímu rozvoji; do této kategorie náleží také efektivní výměra času a rozložení pracovní činnosti v čase
KOMPETENCE K PODNIKAVOSTI	Žák: • přijímá odpovědnost za své závazky a povinnosti • získává prostor komunitního sdílení • vytváří kreativním způsobem výstup opřený o téma • má otevřený časový interval, v němž se může rozvíjet a vzájemně se obohacovat a inspirovat • pracuje v prostředí, které evokuje funkční prostředí firmy či korporátu
KOMPETENCE KULTURNÍ	Žák: • má otevřené horizonty kultury české a evropské od jejich vzniku po současnost; současnost se ukazuje na minulosti a vývoj je se současným stavem zřetelný

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	Žák: • pracuje v prostředí digitálních technologií – má nahrávací studio, používá internet, tiskárnu, kopírku, mobilní telefony a tablety • využívá digitální nástroje pro kreativní práci a učí se pracovat se svěřenými digitálními prostředky hardwaru i softwaru
-----------------------------	---

Oblast: Člověk a společnost
Předmět: Evropa včera a dnes
Ročník: 1. ročník čtyřletého studia

ŽÁK:	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	- Charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého. - Rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace. - Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku. - Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. - Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě. - Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. - Využívá a vytváří vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientace v konkrétním území. - Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje.	úvod do studia historie - význam historického poznání pro současnost; práce historika pravěk - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), doba bronzová a železná kartografie (tvorba map), tvar a pohyby Země, klimatické pásy, sociální psychologie - geografická kartografie a topografie, geografický a kartografický vyjadřovací jazyk tvar a pohyby Země, klimatické pásy	2.1 Globalizační a rozvojové procesy Bi – vývoj člověka	Název tématu: S trilobitem v ruce
	Zdůvodní civilizační přínos antiky jako jednoho ze základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace.	starověk, starověké Řecko antické Řecko, základní charakteristika starověku	2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.4 Žijeme v Evropě C – literatura starověkých civilizací Ev – výtvarné umění a kultura starověkých států	Název tématu: Začalo to ve Středomoří

Školní výstupy ŽÁK:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. - Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině. - Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny.	atmosféra, hydrosféra demokracie principy demokracie	Zv – antická společnost	
- Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství a antiky. - Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin. - Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí. - Posoudí úlohu sociálních změn v individuálních i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní. - Uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu. - Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace.	střety civilizací, starověk, antický Řím antický Řím; naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice staroorientální státy litosféra římské právo	2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.4 Žijeme v Evropě C – literatura starověkých civilizací Ev – výtvarné umění a kultura starověkých států F – Galové a Římané Zv – antická společnost	Název tématu: Na ostří nože
- Zdůvodní civilizační přínos antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. - Objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti. - Objasní podstatu hlavních světových náboženských systémů.	náboženství - judaismus, křesťanství, islám, hinduismus, buddhismus - kořeny a význam náboženství v životě člověka, vývoj křesťanství - židovství a christianizace Jižní a Jihovýchodní Evropa	2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.4 Žijeme v Evropě Z – Evropa ZSV, D – náboženství	Název tématu: Víra nám dává zabrat

ŽÁK:	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
		region Evropa – Jižní a Jihovýchodní Evropa, rozpínavost islámu v Jižní a Jihovýchodní Evropě (Španělsko, Balkán) a jeho vliv na evropskou civilizaci v současnosti, další náboženství v regionu kompatibilita kultur a obrazů světa, geopolitická spára, geopolitický konflikt		
	- Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti Evropy. - Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území.	- region Evropa – Střední Evropa - západ vs. východ, hospodářská charakteristika států /východu a západu/ - grafické metody - komunistická ideologie a hospodářství - stěhování národů, organizační uskupení - nadnárodní celky - motivy a důsledky pohybu obyvatelstva	2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.4 Žijeme v Evropě ZSV – sociálně patologické jevy D – stěhování národů Z – Evropa	Název tématu: Kulturní mixér
	- Rozliší a porovnává státy světa jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti. - Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi. - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezení jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony světa vzájemně porovná. - Objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy. - Posoudí vliv začlenění států do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva. - Posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje	- Evropská unie - integrace vs. desintegrace - postkolonialismus, rozpad bipolárního světa - směrování EU - problémy současné EU, imigrace	2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.4 Žijeme v Evropě ZSV – EU, globalizace Z – EU	Název tématu: Pod vlajkou EU

Školní výstupy ŽÁK:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky. • Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování.			
• Lokalizuje na mapách makroregiony Evropy, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná (částečný výstup). • Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální i globální úrovni. • Vyhledá na mapách hlavní Evropské oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál.	cestovní ruch Evropy • cestovní ruch v Evropě; pohyb, dopravní prostředky, turistické destinace důsledky cestovního ruchu na turistické oblasti • ekonomický rozvoj turistických destinací, problémy cestovní průmysl a jeho dopady	2.4 Žijeme v Evropě Z – cestovní ruch D – historické pamětihodnosti Evropy	Název tématu: Na vlastní kůži

Oblast: Člověk a příroda

Předmět: zeměpis

Ročník: 1. ročník čtyřletého studia

ŽÁK:	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	• Pochopí postavení Země ve vesmíru a uvědomí si rozdílné vlastnosti naší planety ve srovnání s ostatními vesmírnými tělesy. • Je schopen na konkrétních příkladech dokázat tvar Země a zhodnotit důsledky pohybu Země na živé organismy (roční období, den, noc).	• Teorie velkého třesku, Keplerovy zákony. Tělesa sluneční soustavy – Měsíc, satelity, planety, komety, meteority. • Země jako vesmírné těleso, pohyby Země a jejich důsledky, tvar Země, zeměpisné souřadnice, časová pásma, střídání dne a noci, ročních období.	Fy – Keplerovy zákony 1.roč. Iv – obsluha PC, vyhledávání informací Bi-rozšíření vegetace a zvířat (1. a 2. roč.)	Iv – obsluha PC, vyhledávání informací v průběhu celého roku
	• Chápe a dokáže použít v praxi geografické informace získané z dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů, rozumí a používá základní kartografickou a topografickou terminologii. • Získá informace z leteckých a družicových snímků. • Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů. • Orientuje se pomocí map v krajině. • Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii. • Vytváří a používá vlastní mentální schéma a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území. • Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje.	• Globus a mapa, obsah, měřítko a legenda mapy. Kartografická zobrazení, plán, druhy map, kartogram a kartodiagram. Zobrazovací metody polohopisu, výškopisu a popisu, konstrukční prvky map. Generalizace na mapách. • Snímky DPZ a GIS dostupné na www. GIS. Interpretace snímků DPZ. • Terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu v terénu, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce (praktická část probíhá v rámci sportovního kurzu ve třetím ročníku VG)	M – převody jednotek plochy	

Školní výstupy ŽÁK:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních a exogenních procesů a jejich vliv na utváření tvarů zemského povrchu. • Popíše vznik antropogenních tvarů reliéfu, zhodnotí jejich funkci a míru narušení krajiny. • Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy. • Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů. • Analyzuje různé druhy poruch v litosféře. • Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů. • Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu. • Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí. • Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů. • Popíše princip skleníkového efektu, objasní jeho vliv na život na Zemi a příčiny a důsledky jeho zesilování. • Charakterizuje jednotlivé klimatické oblasti a posoudí jejich vliv na život společnosti. • Objasní velký a malý oběh vody, rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině, zhodnotí vlastnosti mořské vody a mořských proudů, specifikuje režim odtoku konkrétní řeky podle její polohy v podnebném pásu a zařadí ji do určitého typu, vysvětlí princip artézské studny, s porozuměním používá termíny vztahující se k hydrosféře.	• Přírodní prostředí • Fyzicko-geografická sféra • litosféra: stavba Země, litosférické desky, endogenní a exogenní síly a procesy, zemská kůra, oceánské dno, tvary a typy georeliéfu • země jako geologické těleso, zemské sféry, vznik magmatu a jeho tuhnutí, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní proces, deformace litosféry, vývoj stavby pevnin, zemětřesení, vulkanismus, tvary zemského povrchu, povrchové vody, vznik a vývoj půd • atmosféra: složení a stavba atmosféry, procesy v ní probíhající, počasí, podnebí, podnebné pásy, meteorologie, skleníkový efekt, ozonová vrstva, obecný oběh atmosféry, monzun, pasát, cyklona, anticyklona, vzduchová fronta, předpověď počasí, synoptická mapa • hydrosféra: rozložení hydrosféry a zásob vody na Zemi, probíhající procesy v hydrosféře, oceány, moře, salinita, úmoří, povodí, rozvodí, říční síť, průtok, typy řek, slaná a sladká jezera, jezera podle původu, podpovrchová voda • kryosféra: lokalizace, ledovce – vznik		Iv – obsluha PC, vyhledávání informací – v průběhu celého roku INT 3. Geologie 1.1 Složení, struktura a vývoj Země 1.2 Geologické procesy v litosféře 1.3 Voda 1.4 Člověk a anorganická příroda

Školní výstupy ŽÁK:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- Rozdělí ledovce na pevninské a horské a určí místa jejich výskytu. - Objasní, podle čeho se půdy dělí na druhy a typy, zdůvodní rozšíření půdních typů v určité podnebné oblasti. - Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života společnosti. - Rozliší hlavní biomy světa a stručně je charakterizuje. - Rozliší složky a prvky fyzicko-geografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi.	- pedosféra: půdotvorní činitelé, půdotvorné procesy, půdní druh a typ, půdní horizont, rozmístění půd - biosféra: biogeografie, vegetační pás, vegetační stupeň, organismy na Zemi a jejich rozmístění, biomy – vzájemné vazby a důsledky pro životní prostředí, základní ekologické pojmy		
- Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi. - Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny. - Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni.	- Interakce příroda-společnost - typ krajiny (přírodní, kulturní, přeměněná, devastovaná, degradovaná) - ochrana přírody a životního prostředí	Environmentální výchova 4.2 Člověk a životní prostředí	
- Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony Evropy, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a vzájemně je porovná. - Vymezí podle daných hledisek modelovou oblast. - Pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy, modelové oblasti. - Reaguje na aktuální události v jednotlivých regionech Evropy.	- Region Evropa Regionalizace Integrace, EU	2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 2.4. Žijeme v Evropě Iv – obsluha PC, vyhledávání informací Bi-rozšíření vegetace a zvířat 1.a 2.r oč.)	

Oblast: Člověk a příroda

Předmět: zeměpis

Ročník: 2. ročník čtyřletého studia

Školní výstupy ŽÁK:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a vzájemně makroregiony porovná. • Vymezí podle daných hledisek modelovou oblast. • Pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy, modelové oblasti. • Reaguje na aktuální události v jednotlivých makroregionech. • Porovná a charakterizuje jednotlivé regiony Severní Afriky, Subsaharské Afriky, Východní Asie, Jihovýchodní Asie, Jižní Asie, Střední Asie a Zakavkazska, Jihozápadní Asie, Ruska.	• Regiony • Makroregiony světa • jádra, periferie, modelový region • Severní Afrika, Subsaharská Afrika • Východní Asie, Jihovýchodní Asie • Jižní Asie, Střední Asie a Zakavkazsko • Jihozápadní Asie • Rusko	2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů 4. Environmentální výchova 4.2 Člověk a životní prostředí Bi-rozšíření vegetace a zvířat (1. a 2.roč.)	
• Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní dimenzi. • Porovná a charakterizuje jednotlivé regiony Severní Ameriky, Latinské Ameriky, Austrálie, Oceánie, polární oblasti a světový oceán. • Vymezí podle daných hledisek modelovou oblast. • Pojmenuje a lokalizuje základní místopisné pojmy modelové oblasti ve vybraných regionech. • Reaguje na aktuální události v jednotlivých regionech.	• Regiony • Makroregiony světa • jádra, periferie, modelový region • Severní Amerika, Latinská Amerika • Austrálie, Oceánie, polární oblasti a světový oceán	2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů 4. Environmentální výchova 4.2 Člověk a životní prostředí Bi-rozšíření vegetace a zvířat (1. a 2.roč.)	Iv – obsluha PC, vyhledávání informací – v průběhu celého roku